

MOLENS UIT JABBEKE EN DEELGEMEENTEN

In Jabbeke zijn er op vandaag nog een aantal molens zichtbaar in het straatbeeld. Elk van deze molens heeft zijn unieke geschiedenis. Benieuwd naar wat er achter deze muren schuilgaat?

■ ROSMOLEN STALHILLE

In Stalhille zien we op vandaag nog één molen in het straatbeeld. De Grote Molen of Molen Verburgh staat sinds 1860 in de Kalsijdeweg. In 1815 stond hier al een houten staakmolen, maar deze brandde af. Guillaume Lievens, een bakker-molenaar, bouwde hier in 1860 dan de stenen molen. In 1905 werd de molen met een stoommachine uitgebreid. Op die manier haalde de molen een hoger rendement als de wind niet meezat.

De molen maalde nog in het begin van de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden op Duits bevel één of meerdere wieken verwijderd. De stenen molen was werkzaam tot 1942.

In 1991 kocht de familie Claeys-Verhelst uit Oudenburg de molenromp en startten de renovatie. De molenromp kreeg een nieuwe mansaradekap, die vast op de romp werd geplaatst.

■ DE BOERENMOLEN

De Boerenmolen op de hoek van de Oude Bruggeweg en de Kouter maakt deel uit van een uitzonderlijke molensite. De molen in Snellegem is een gekende bezienswaardigheid bij de visput.

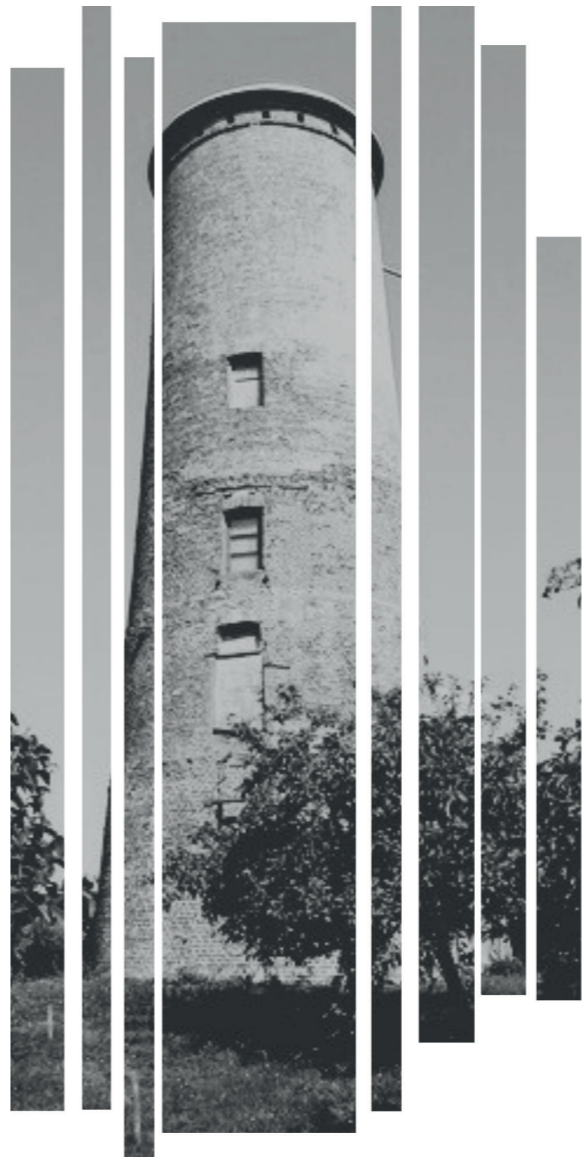
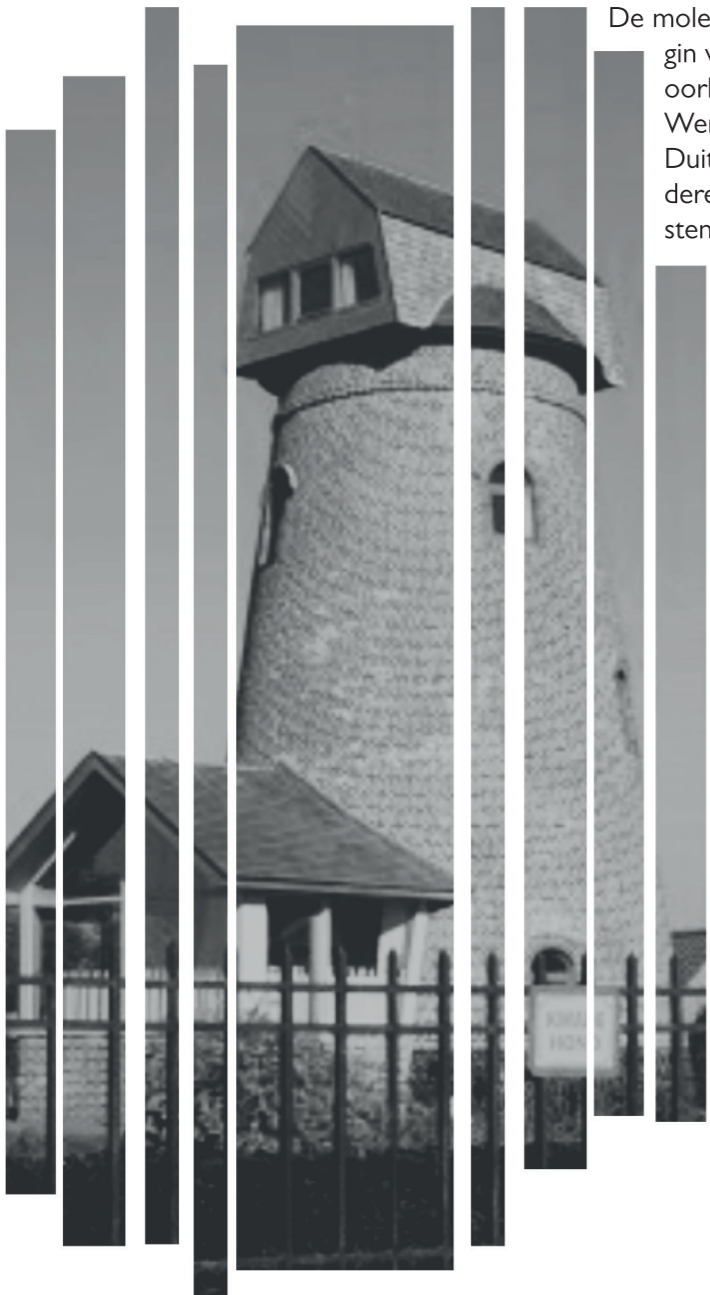
In 1840 wasserhieraalwatermolen. De molenaarsfamilie Deprez bouwde een watermolen op de Waalbeek voor het malen van graan en het slaan van olie. De Waalbeek voedde deze watermolen. Vandaag zie je nog steeds de Waalbeek onder het huis door lopen.

Op dit domein bouwde in 1854 molenaar Seraphinus Deprez een korenmolen, aangedreven door de wind. Tien jaar later rustten ze de molen uit met een gasmotor voor windstille dagen.

Tien landbouwers - gegroepeerd in de 'Maatschappij-Burgerlijke Casteleyn Lodewijk en deelhouders' - kochten in 1906 de molen en stonden in voor de coöperatieve uitbating. Dit was het moment waarop de naam Boerenmolen verscheen. Na de verkoop van de windmolen in 1921 aan de heer Edmond Desopper werd de watermolen omgebouwd tot woning.

Sinds 1960 werd de molen niet meer gebruikt. De molen raakte later zijn wieken kwijt door een storm in de jaren '70. De restauratie in 1996 zorgde ervoor dat we vandaag nog steeds van dit pareltje kunnen genieten!

De molen werd in 1981 beschermd als monument, net als het landschap en de ruime omgeving.

van een stenen molen van de Gistelse burgemeester en molinoloog Alfred Ronse. Deze molenkap dateerde volgens het opschrift '18 AR 92' van 1892. Beide bouwfases zijn nog afleesbaar in de molenromp. Na het afknakken van een wiek in 1939 werd de volledige roede uitgehaald. Tot 1945 maalde men nog verder met één roede, maar in 1948 werden ook deze roede en de volledige kap verwijderd. In 1961 werd de nog bewaarde Engelse Crossley-dieselmotor geïnstalleerd in een nieuw motorkot. De maalderij bleef in werking tot rond 1983.

De molen is een beschermd monument sinds 1944. In de gemeenteraad van 24 juni 2024 werd de raming voor de restauratie van de molen voor een bedrag van 1.2 miljoen euro goedgekeurd. Het Lokaal Bestuur Jabbeke ontvangt voor deze werken een erfgoedpremie van 60% van de kostprijs van de werken.

■ **BEST BEWAARDE MOLENGEHEIM**
Er is vandaag nog een molen aanwezig, maar deze is niet te zien in het straatbeeld. Het gaat over een buitenrosmolen uit 1852. Dit wil zeggen dat de aandrijving naast het molengebouw gebeurde met een paard. De aandrijving was verbonden via een ondergronds systeem met de molen. In het molenhuis is alles nog intact gebleven. Hij werd gebruikt tot 1980, maar zou vandaag nog steeds gebruikt kunnen worden.

Naast deze molen waren er nog een aantal rosmolens, die evenwel uit het straatbeeld zijn verdwenen: de rosmolen van het Paddegat (Paddegatstraat 3), gebouwd in 1852 en werkzaam tot 1930 en de rosmolen Lootens (Cathilleweg 6), gebouwd in 1872.

Bron: Molenecho's

Bron: Inventaris Onroerend Erfgoed

■ MOLEN VAN KERREBROECK

Sinds 1848 zie je in de Dorpsstraat de Kerrebroeckmolen staan. In 1844 stond hier al een kleine houten staakmolen. In 1881 kwam er een stoommachine om op windstille dagen te malen. Met het oog op een betere windvang kreeg Van Kerrebroeck in 1901 toestemming van de Deputatie om de molenkast hoger te plaatsen op een nieuw bakstenen torenkot. In 1910 verving een benzinemotor de stoommachine. Voor deze motor werd in 1911-1912 een houten schuurtje of motorkot gebouwd ten zuiden van de molen. In 1911 registreerde het kadaster de afbraak en vervanging van de houten molen door een stenen molen. Eigenlijk werd het torenkot in 1911-1913 verhoogd tot een stenen stellingmolen. De kap op deze hoge molenromp was afkomstig

